

Teatru – școală = școală – teatru

Un teatru pentru copii, atent și sensibil la evoluția spectatorilor săi, trebuie să fie într-o permanentă evoluție. Copiii acumulează, cu pașii uriașului din basm, noi cunoștințe, sint mai culti, mai sensibili și mai activi în viața social-politică a țării. Copiii sînt publicul cel mai dinamic, mai legat de ideea dezvoltării, solicitînd gîndirea în perspectivă. De aceea, sarcina oamenilor legați de destinul unui asemenea colectiv nu e deloc ușoară, ea, dincolo de competența artistică, solicitînd cunoștințe de psihologie, de pedagogie, cunoașterea programei analitice etc. Toate acestea avînd un unic și major obiectiv: formarea cetățeanului de mine într-un spirit comunist, transformarea scenei în tribună politică, legarea teatrului de școală și de educație, într-o comuniune visată de etitorii teatrului românesc. Aceste gînduri au fost strîns împletite în activitatea teatrului pe care-l slujesc de trei stagioni.

Și, fără îndoială, principala problemă a fost aceea a stabilirii unui repertoriu bogat, complex, axat pe specificul grupelor de vîrstă. Principala direcție a fost aceea a reflectării problemelor copiilor de azi, a vieții și activității pionierilor (și, mai recent, a „șoimilor“), a preocupărilor lor specifice.

Din păcate, sectorul de dramaturgie cel mai puțin reprezentativ (cantitativ și calitativ) este, poate, tocmai acela adresat copiilor între 8 și 14 ani. E o problemă mai veche, nerezolvată încă. Două concursuri cu caracter național n-au promovat încă o operă viabilă. De ce? Necunoașterea vieții, superficialitatea, desconsiderarea virtualilor spectatori. Copiii? Specificul, de care se ferece unii dramaturgi? Neîncrederea în trîncănia unui succes pe scena copiilor? Problemele sînt prea vechi, pentru a nu fi luate în seamă, cu seriozitate. De aceea, și ponderea spectacolelor a apăsător algerul balanței spre basm, ficțiune, legendă, metaforă poetică. Lăsînd încă, în încaperea copiilor mai mari, școlarii, un spațiu ce așteaptă a fi „mobilat”. Am reușit, însă, să impunem atenției opere uitate sau necunoscute ale literaturii teatrale pentru copii și tineret: Victor Ion Popa, G. M. Zamfirescu și, în primul rînd, Eminescu, prin *Bogdan Dragoș*. Vor urma Eltîmiu și Adrian Maniu, Ion Sava și alții.

Un alt capitol deosebit de important este acela al teatrului pentru tineret. Am căutat

cu febrilitate piesele noi, inspirate din viața tinerilor muncitori, a elevilor, a studenților noștri. Stagiunea aceasta, cred, va concretiza scenic aceste căutări. De reținut, un fapt: cifric — teatrul și cifrele? — 80% dintre premierele noastre sînt *absolute*. Adică, în primă vizionare pe o scenă românească. Aducem în acest fel modesta noastră contribuție la tezaurul literaturii teatrale românești — de la V. I. Popa la Mircea Sintimbreanu.

Am deschis stagiunea la 15 septembrie. În aceeași zi cu deschiderea școlilor. Fapt semnificativ: teatru-școală = școală-teatru. Visul lui Alecsandri, Eminescu, Caragiale... Sarcina noastră politică majoră. Am deschis, deci, stagiunea cu un debutant: Mircea Sintimbreanu. Și nu e singurul, în calendarul nostru: Ion Ochinciuc, Ion Girmacea, I. Gh. Arcudeanu, Valeriu Moisescu, Răzvan Ștefănescu. Căutăm, cu lacunele inerente și cu neîmplinirile firești, să desenăm coordonatele unei literaturi teatrale pentru copii. Sector în care au fost invitați regizori ca: Mihai Dimiu, Valeriu Moisescu, Cornel Tocea, N. Frunzetti, Olimpia Arghir, debutanți-directori de scenă ca Mihai Lunganu, scenografi ca Ion Dogar Marinescu, Mihaela Demetriade și alții.

Pentru această stagiune, avem noi piese de Paul Everac și D. R. Popescu. Li se alătură noi dramaturgi, unii tineri, alții debutanți: Ilie Tănăsache, Liviu Gheorghiu, Adrian Dohotaru și alții. Cu toții, inspirați din problemele cotidiene ale tineretului nostru, din elanurile și aspirațiile sale. E, poate, încă puțin? Ne propunem să amplificăm, să diversificăm aria căutărilor noastre, mai ales în ceea ce privește dezbateră contemporană. Se adaugă acestor autori, în stagiunea 1977—1978, Shakespeare, cu *Comedia încurcărilor*, Brecht, cu „piesele didactice”, tîlmăcite de Florin Tornea, I. Oleș, cu o suculentă satiră antimonarhică, o nouă premieră absolută *Ochiul* de Radu Stanca și, poate, o piesă pentru „șoimi” (a autorului acestor rînduri). Acestea sînt, deci, planurile noastre concrete!

Cînd vă fac aceste mărturisiri am în față cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Consfătuirea cu activiștii și cadrele din domeniul educației politice, al propagandei și al ideologiei, document în care s-au accentuat, încă o dată, cu forță și cu limpezime, sarcinile majore care stau în fața unei tribune artistice pentru tînăra generație.

În lumina acestei cuvîntări ne privim activitatea, cu dorința vie de a depăși impasurile și neîmplinirile, mai ales în planul repertorial, pentru că, așa cum spune tovarășul Nicolae Ceaușescu, „tineretul trebuie să fie participantul cel mai activ la întreaga activitate cultural-artistică. Deci, să acordăm o atenție deosebită educației și ridicării conștiinței sale politice”.

Al. Popovici